

SECOND PUBLIC EXAMINATION

**HONOUR SCHOOL OF ENGLISH LANGUAGE AND LITERATURE
2013-14**

**COURSE I AND COURSE II
Paper 8 (h) and B16 Old Norse Texts**

TRINITY TERM 2014

Wednesday, 28 May, 9.30am – 12.30pm

Time allowed – Three hours

Answer Question 1 and *two* others. You should pay attention in your answers to the precise terms of the questions, and should not write substantially on the same text in more than one essay.

Do not turn over until told to do so.

Answer Question 1 and two others:

1. Translate three of the following passages, adding brief notes on any points of literary and/or linguistic interest:

(a)

Kona sú fór þar um herað, er Oddbjørg hét, gleðimaðr, fróð ok framsýn. Þótti mikit undir, at húsfreyjur fagnaði henni vel um heraðit; sagði nökkut vilhalt, sem henni var beini veittr. Hon kom til Uppsala, ok tók Saldís vel við henni ok bað hana spá nökkut um þá sveinana ok spá vel. Hon segir: 'Vænligr eru þessir sveinar, ef þeim vinsk gæfan, þat er mér vansétt.' Saldís mælti: 'Eigi ætla ek þér nú allgóðan þykkja beinann fyrir skútu þessa.' Hon svarar: 'Ekki mun þetta ráða verðgetum þínnum, ok þarfut eigi svá orðvönd at vera.' Saldís mælti: 'Fámælt skaltu þar um vera, ef þér segir eigi vel hugr um.' Hon segir: 'Ekki hefi ek enn ofmælt hér um, en eigi ætla ek lengi ástúðigt með þeim.' Saldís mælti: 'Annars þöttumsk ek makligri fyrir góðan beina, ok muntu vera rekin í brott, ef þú ferr með illspár.' Oddbjørg segir: 'Ek ætla nú eigi þurfa at hlífask við, er þú lætr svá um enga sok; mun ek þik ok eigi optar heim sækja, en þú uni við svá vel sem þú vill: en þat kann ek þér at segja, at þeir munu banaspjót eptir berask, ok mun hvat qðru verra af hljótask hér í heraði.' Ok er Oddbjørg ór sögunni.

(b)

Opt svaf
hann lítið um nætr, ok gengu þeir Már ok rœddu um málaferli.
Eina nótt spurði Már, hversu hann hefði sofit. Glúmr kvað
vísu:

Eigi sofna ek, Ófnis
ýs heims, í bæ þeima,
munat eldviðum ouldu
auðbætt við mik, scetan,
áðr grindlogi Gondlar
gellr í hattar felli,
opt vá ek mann of minna,
meir nökkurum þeira.

(c)

Þá spurði Haraldr konungr: 'Hverju launaði Sveinn konungr þér dýrit?' Auðun svarar: 'Því, herra, at hann já at mér.' Konungr sagði: 'Launat mynda ek þér því hafa. Hverju launaði hann enn?' Auðun svarar: 'Gaf hann mér silfr til suðrgongu.' Þá segir Haraldr konungr, 'Morgum mónum gefr Sveinn konungr silfr til suðrgongu eða annarra hluta, þótt ekki færi honum gørsimar. Hvæt er enn fleira?' 'Hann bauð mér', segir Auðun, 'at gørask skutilsveinn hans ok mikinn sóma til mína at leggja.' 'Vel var þat mælt', segir konungr, 'ok launa myndi hann enn fleira.' Auðun sagði, 'Gaf hann mér knorr með farmi þeim er hingat er bezt varit í Noreg.' 'Pat var stórmannligt', segir konungr, 'en launat mynda ek þér því hafa. Launaði hann því fleira?' Auðun sagði, 'Gaf hann mér leðrhosu fulla af silfri ok kvað mik þá eigi félausan, ef ek helda því, þó at skip mitt bryti við Ísland.' Konungr sagði: 'Pat var ágætliga gort, ok þat mynda ek ekki gort hafa: lauss mynda ek þykkjask, ef ek gæfa þér skipit.'

(d)

Kom þar af veiði
veðreygr skyti.
Slagfiðr ok Egill
sali fundo auða,
gengo út ok inn
ok um sáz.

Austr skreið Egill
at Olruno,
en suðr Slagfiðr
at Svanhvíto,
en einn Völundr
sat í Úlfðolom.

Hann sló gull rautt
við gim fastan,
lukði hann alla
lindbauga vel.
Svá beið hann sinnar liós[s]ar
kvánar,
ef hánom koma gerði.

(e)

‘Kallaraðu síðan
til kniá þinna
Erp né Eitil,
qlreifa tvá—
séraðu síðan
í seti miðio
gullz miðlendr
geira skepta,
mana meita
né mara keyra.’

Ymr varð á bekkiom,
afkárr söngr virða,
gnýr und guðvefiom:
gréto börn Húna,
nema ein Guðrún,
er hon æva grét
brœðr sína berharða
ok buri svása,
unga, ófróða,
þá er hon við Atla gat.

Gulli seri
in gaglbiarta,
hringom rauðom
reifði hon húskarla.
Skop lét hon vaxa,
en skíran málm vaða—
æva flióð ekki
gáði fiarghúsa.

2. Comment on *four* of the following passages:

(a)

Pá mælir Gangleri: 'Hvar er hoſuðstaðrinn eða helgistaðrinn goðanna?'

Hár svarar: 'Pat er at aski Yggdrasils. Þar skulu guðin eiga dóma sína hvern dag.'

Pá mælir Gangleri: 'Hvat er at segja frá þeim stað?'

Pá segir Jafnhár: 'Askrinn er allra tréa mestr ok beztr. Limar hans dreifask yfir heim allan ok stända yfir himni. Þrjár rœtr trésins halda því upp ok standa afar breitt. Ein er með Ásum, en onnur með hrímbursum, þar sem forðum var Ginnungagap. In þriðja stendr yfir Niflheimi

(b)

Deyr fé,
deyja frændr,
deyr sjálfir it sama;
en orðstírfi
deyr aldregi
hveim er sér góðan getr.

Deyr fé,
deyja frændr,
deyr sjálfir it sama;
ek veit einn
at aldri deyr;
dómr um dauðan hvern.

(c)

Hvat mælti Óðinn
í eyra Baldri,
áðr hann væri á bál hafðr?'

Heiðrekr konungr segir, 'Þat veiztu einn, rog vætr!'

(d)

Ek sá Baldri,
blóðgom tívor,
Óðins barni,
ørlög fólgin.
Stóð um vaxinn,
vollo[m] hæri,
miór ok miók fagr,
mistilteinn.

(e)

„Því fylgðu engir
mannlestir,“ segir Auðr, „því at ek tók engan mann
undir Gísla; at því fylgði neinn mannlöstr; ok munu
vit nú hætta þessi rœðu.“ En Porkell heyrir hvert orð,
þat er þær mæltu, ok tekr nú til orða, er þær hættu:

„Heyr undr mikit,
heyr ørlygi,
heyr mál mikit,
heyr manns bana,

(f)

Þormóðr kvað vísu:

‘Emka rjóðr, né rauðum
ræðr grønn kona manni;
járn stendr fast it forna
fenstigi mér benja;
þat veldr mér in mæra
marglóðar, nú, tróða,
djúp ok Danskra vápna
Dags hríðar spor —’

ok er hann hafði þetta mælt, þá dó hann standandi við
bálkinn ok fell til jarðar dauðr.

Haraldr Sigurðarson fyldi vísu þá er Þormóðr hafði kveðit
hann lagði þetta við, ‘svíða’ — ‘Svá mundi hann vilja kveða,
“Dags hríðar spor svíða”’.

3. “Sagas are governed not only by a particular style, but also by a particular narrative grammar or set of compositional rules different from that of other types of narrative”. (LARS LÖNNROTH).

4. EITHER

a) Is Víga-Glúmr as a distinctively Odinic hero?

OR

b) “By introducing poetic ambiguity into the narrative of the sagas, authors were opening up a new area of interpretative possibility” (GUÐRÚN NORDAL). Discuss with reference to EITHER *Víga-Glúms saga*, OR any other saga you have read.

5. “*Auðunar Páttir* is more than an entertaining and clever tale: it is a delicately poised morality fable with a powerful moral message” (WILLIAM IAN MILLER).

6. “*Atlakviða* initially seems to present a straightforward validation of heroic behaviour” (DAVID CLARK). EITHER

a) What might lead the reader to reconsider?

OR

b) Examine the presentation of heroic behaviour in any Old Norse text (s) you have read.

7. “*Völundarkviða* veers between the strikingly naturalistic and the unashamedly fantastic.”

8. Write on the relationship between the brothers in *Fóstbræðra saga*.

9. EITHER

a) Consider the relationship between *Gísla saga* and any eddic poetry you have read.

OR

b) “At the heart of *Gísla saga* lies an ever-present tension between the bonds of matrimony and those of kinship.” Do you agree?

10. *Völuspá* has been described as the most magnificent of all the eddic poems. In what respects might it be said to surpass the other poems of the Codex Regius?

11. “That ‘The Waking of Angantyr’ should have been a favourite of anthologists for several hundred years is no surprise” (SANDRA BALLIF STRAUBHAAR).

12. Do you agree that in *Gylfaginning* “the technique of the fictionalized narrator (and dramatized audience)[...] adds considerable dimension and sophistication to the work” (ANTHONY FAULKES)?

13. Write on the distinctive features of an authoritative female voice in any Old Norse text(s) you have read.